

๑๕๓
๑๕.๑๑.๒๕๕๔
๑๕.๑๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส๒๘๐ ๑๖.๒๖๑
รับที่ : ๘๑๒๙๙/๕๔ ✓
วันที่ : ๑๑ ก.พ. ๕๔ เวลา : ๑๓:๔๖



ที่ ศธ ๐๓๐๔/๒๐๐

กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๐๐ ชุด

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานสภาการศึกษา ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็น ๑ ใน ๘ ของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาที่ตั้งขึ้น ตามคำสั่งสภาการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๑ และ ๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ตามลำดับ เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ด้านการปฏิรูประบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา รวมทั้งการนำนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) ซึ่งเสนอให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

๒. การดำเนินงาน

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ซึ่งมีศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ เป็นประธาน ได้จัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์และกลไกการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา และได้เสนอต่อสภาการศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ความเห็นชอบข้อเสนอยุทธศาสตร์และกลไกการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

/๓. ความเร่งด่วน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำกรอบหลักการ/แนวทาง และยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษาไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒

๔. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษาเป็นข้อเสนอยุทธศาสตร์หนึ่งในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) ตามกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

ในการดำเนินงานดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนราชการ องค์กรต่าง ๆ รวมทั้งสถานศึกษา จำเป็นต้องปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารจัดการใหม่ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งและการดำรงอยู่อย่างยั่งยืนของสถานศึกษาภายใต้ตลาดบริการการศึกษาที่มีการแข่งขันในตลาดเสรีและตลาดที่ไร้พรมแดนในปี ๒๕๕๘ ซึ่งจะเริ่มเปิดตลาดเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียน (One Asian Community) จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อหลักการ/แนวคิด ยุทธศาสตร์ แนวทาง/มาตรการเพื่อรองรับการดำเนินงานปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา และนำข้อเสนอยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาดำเนินการเพื่อให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยมีกระบวนการและขั้นตอนของการเปลี่ยนผ่านเพื่อไปสู่ระบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยอาศัยกลไกการระดมทุนผ่านด้านอุปสงค์ (demand side financing) เพื่อทำให้ความต้องการของผู้เรียนเป็นความต้องการที่มีอำนาจซื้ออย่างแท้จริง และช่วยให้ผู้เรียนที่ด้อยโอกาส/ยากจนสามารถเข้าถึงบริการการศึกษาที่เท่าเทียมกับผู้เรียนทั่วไป ผ่านกองทุนเงินให้เปล่า

๒. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (การบริจาค การมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (benefit principle) หรือเข้ามาจัดการศึกษา ผ่านมาตรการทางภาษีอากร การแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบที่เอื้อต่อการระดมทุนและการระดมทุนเพื่อการศึกษา

๓. เพื่อให้สถานศึกษา (รัฐและเอกชน) มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ควบคู่กับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้การแข่งขันอย่างเท่าเทียมกัน

/๔. เพื่อให้

๔. เพื่อให้รัฐสามารถใช้เครื่องมือทางการเงินที่หลากหลาย นอกเหนือจากการสนองทุนผ่านด้านอุปทาน (supply side financing) เป็นหลัก ในการบริหารและจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งกำกับให้สถานศึกษามุ่งผลิตบริการการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศมากกว่าการผลิตตามศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษา

๕. เพื่อให้ทรัพยากรไหลเข้าสู่ภาคบริการการศึกษาจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม นอกเหนือจากเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้เพียงแหล่งเดียว

๕. สารสำคัญของเรื่อง

การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา เป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการบริหารและการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการแนวคิดด้านโอกาสและความเสมอภาค ด้านการบริหารและการจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (ภายใต้กรอบแนวคิดด้านคุณภาพ มาตรฐาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) รวมทั้งการเปลี่ยนระบบงบประมาณให้เป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting) โดยการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนรายหัวตามตัวผู้เรียน (demand side financing) เพื่อให้ความต้องการของผู้เรียนเป็นความต้องการที่มีอำนาจซื้ออย่างแท้จริง (effective demand) ตลอดจนการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจเพื่อบริหารและจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว ควบคู่กับระบบตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล ในการผลิตบริการการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) โดยมียุทธศาสตร์ มาตรการ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ๑.๑) ยุทธศาสตร์การเงินการคลัง
- ๑.๒) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ๑.๓) ยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- ๑.๔) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมความเข้มแข็งของสถานศึกษา

๒) ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการอุดมศึกษา

- ๒.๑) ยุทธศาสตร์การเงินการคลัง
- ๒.๒) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ๒.๓) ยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๓) กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

- ๓.๑) กลไกการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ๓.๒) กลไกการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมในการระดมทุนและการระดมทุนเพื่อการศึกษา
- ๓.๓) กลไกการดำเนินงานตามหลักการและแนวทางการปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา
- ๓.๔) กลไกการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา
- ๓.๕) กลไกการสนับสนุนด้านกฎหมาย
- ๓.๖) กลไกการผลักดันจากผู้บริหารระดับสูงที่มีอำนาจในการตัดสินใจ

๖. รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

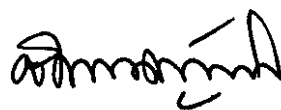
๑. ให้ความเห็นชอบหลักการ/แนวคิด ยุทธศาสตร์และกลไกการปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

๒. ให้นำหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ตามกรอบหลักการแนวคิดยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษาเพื่อดำเนินงานตามกรอบหลักการ/แนวคิด และยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักนโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๒๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๑๕๑๑